

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTISUUNNITELMA

Valtuustokausi 2021-2025 päättyy keväällä (2025)
Työohjelma 2021, 2022, 2023, 2024

TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄT JA TOIMIVALTUUDET

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten.

Tarkastuslautakunnan tehtävistä on säädetty kuntalain 14 luvussa ja kunnan hallintosäännössä.

Kuntalain 121 ja 125 § mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat
- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää
- huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta
- valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi
- valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi
- valmisteltava tilintarkastuskertomuksen käsittely valtuustolle
- hankittava asianomaisen selvitys ja kunnanhallituksen lausunto tilintarkastuskertomuksessa tehdystä muistutuksesta

Hallintosäännössä valtuusto on kuntalain mukaisten tehtävien lisäksi sisällyttänyt lautakunnan tehtäviin:

1. *seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi.*
2. *huolehdittava siitä, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa, sekä*

3. *tehtävä aloitteita ja esityksiä lautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.*

4. *laadittava ja hyväksyttävä lautakunnan toimikaudeksi arviointisuunnitelma sekä vuosittainen työohjelma.*

ARVIOINTITYÖN SUORITTAMISEN PERUSTEET

Tarkastuslautakunnan suorittaman arvioinnin tulokset raportoidaan valtuustolle osoitetussa arviointikertomuksessa sekä mahdollisissa väliraporteissa. Arvioinnin lautakunta toteuttaa käyttämällä muun muassa seuraavia toimintatapoja:

1. Tarkastuslautakunta seuraa kunnan toimielinten ja johtavien viranhaltijoiden toimintaa. Lautakunta sopii keskinäisellä työnjaolla eri toimielinten hallinnon seuraamisesta sekä kerää tietoja palvelutoiminnan toimivuudesta ja tavoitteiden toteutumisen tilanteesta. Salassa pidettävän aineiston käytettäväksi saamisesta lautakunta päättää erikseen.

Lautakunnan jäsenten hallinnon seurantavastuu on seuraava:

<u>Lautakunta</u>	<u>Tarkastuslautakunnan jäsen</u>
Kaupunginhallitus ja valtuusto	Kaikki jäsenet
Kansalaisopiston johtokunta	Auli Mustikkamaa
Hyvinvointilautakunta	Kaikki jäsenet, paitsi Ilkka Kivi
Jätelautakunta	Ulla Lehtikangas, Ahti Törmälä
Maaseutulautakunta	Juhani Nevala
Pelastuslaitoksen johtokunta	Juhani Nevala
Rakennus- ja ymp.lautakunta	Aila Mustamo, Ahti Törmälä
Sivistyslautakunta	Juhani Nevala, Auli Mustikkamaa, Katja Lassila
Teknisten palveluiden ltk	Ilkka Kivi, Ahti Törmälä, Katja Lassila, Ulla Lehtikangas
Ylivieskan seudun musiikkiopiston johtokunta	Aila Mustamo, Auli Mustikkamaa
Peruspalvelukuntayhtymä Kallio	Ulla Lehtikangas, Ahti Törmälä, Auli Mustikkamaa, Juhani Nevala, Aila Mustamo, Katja Lassila
Ympäristöterveyslautakunta	Aila Mustamo, Katja Lassila

2. Lautakunta pyytää kunnan organisaatiolta erikseen päätettäviä selvityksiä toiminnasta arvioinnin tueksi (esimerkiksi toimialojen itsearviointien yhteenvedoja, asiakaspalauteyhteenvedoja ja mahdollisia sisäisen tarkastuksen yhteenvetoraportteja, palveluiden

prosessikuvauksia, talouden ja toiminnan seurantaraportteja, osavuosikatsauksia, kuntayhtymien arviointikertomuksia).

3. Kokouksiin kutsutaan tarvittaessa kunnan/arvioitavan kohteen viranhaltijajohdon lisäksi luottamushenkilöjohtoa, henkilökunnan edustajia, tytäryhtiöiden edustajia ja mahdollisia muita sidosryhmän edustajia selvittämään omasta näkökulmastaan arviointikohteen toimintaa, tavoitteita ja niiden toteutumista. Tarvittaessa haastateltaville jaetaan ennakkoon täytettäväksi arviointilomake toimialan/vastuualueen toiminnasta ja taloudesta. Lomake ei ole julkinen eikä sitä liitetä pöytäkirjaan.

4. Lautakunta tekee tutustumis- ja arviointikäyntejä kunnan hallintokuntiin/toimipisteisiin ja muihin palvelupisteisiin työohjelman mukaisesti. Tarvittaessa käydään tutustumassa tytäryhteisöihin.

5. Arvioitavan vuoden tilinpäätös toimintakertomuksineen on asiakirja, josta ilmenevien tietojen perusteella arviointi ensisijaisesti suoritetaan.

6. Tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan tehdään yhteisarviointeja esim. seutukunnan muiden kuntien kanssa yhteisesti järjestettyjen toimintojen osalta.

Lautakunnan jäsenten toimintavalmiuksien kehittämistä tuetaan mm. osallistamalla alan koulutuksiin.

TILINTARKASTUKSEN TOTEUTUMISEN SEURANTA

Tilintarkastajan vuotuinen työohjelma annetaan tarkastuslautakunnalle tiedoksi. Tilintarkastaja raportoi vuoden aikana sopimuksen mukaisesti työohjelman toteutumisesta sekä olennaisista havainnoista. Yhteenveto koko vuoden tarkastuksista tehdään tilintarkastuskertomuksen yhteydessä.

Tilintarkastajan valtuustokauden suunnitelmat ja vuosittaiset työohjelmat laaditaan siten, että ne tukevat kunnan tarkastustoimen laaja-alaista ja asianmukaista toteutumista. Tilintarkastuksen työn lähtökohtana on kunnan toimintaorganisaatio ja -ympäristö ja niihin liittyvät olennaiset riskit. Riskienkartoituksen avulla määritellään tarkastuksen painopistealueet tarkastustyön perustaksi.

Tarkastussuunnitelman ja vuotuisten työohjelmien käsittelyn yhteydessä tarkastuslautakunta arvioi myös tarkastukseen käytössä olevien resurssien riittävyttä.

ARVIOINTISUUNNITELMA

Tarkastuslautakunnan arviointityön systematisoimiseksi on tarpeen laatia vaalikauden kattava arviointisuunnitelma, jota täsmennetään vuosittain.

Arviointisuunnitelmassa esitetään ne tehtäväalueet, jotka otetaan kunakin vuonna syvällisemmän arvioinnin kohteeksi. Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelmassa painotetaan osa-alueita, joiden osalta on suurin riski, että tavoitteet jäävät saavuttamatta tai muutoin toiminta ei ole tuloksellista. Suunnitelma täsmennetään työohjelmaksi vuosittain sekä painotusten että menetelmien osalta. Arviointisuunnitelmassa (ja arviointikertomuksessa) voidaan myös painottaa eri BSC- näkökulmia vuosittain (talousnäkökulma, organisaatio/prosessien näkökulma, asiakasnäkökulma, henkilöstönäkökulma).

Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma voidaan saattaa tiedoksi valtuustolle.

Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma voidaan sovittaa yhteen tilintarkastussuunnitelman kanssa.

Arviointikohde	Hallintokunnat Tulosityksikkö	Arviointivuosi			
		2021	2022	2023	2024
Koko kaupunki/ Kaupunginhallitus / Johtaminen ja hallinto	- Yleiskuva kaupungin johtamis- ja ohjausjärjestelmästä sekä eri toiminnoista. Tavoite- ja kehityskeskustelujen merkitys kaupungin johtamisessa. Johto- ja hallintosääntöjen ajan tasalle saattaminen - Talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteuttamisen arviointi	x	x	x	x
	- Kuntastrategian tavoitteet ja toteutuminen kunnassa ja kuntakonsernissa, - Valtuuston asettamien tavoitteiden selkeys ja mitattavuus - tietoturvajärjestelmät	x	x x	x x	x x
	- Sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan toimivuuden arviointi ja riskit ja riskien hallinta	x	x	x	x
	- Yhteistyö alueellisten tavoitteiden saavuttamisessa. - Hyvinvointialueen toiminnan seuraaminen - Hankkeet ja niiden tulosten arviointi, mittarit	x	x	x	x x

Maaseutulautakunta					
Kansalaisopiston johtokunta	Rehtori	x	x		x
Ylivieskan seudun musiikkiopiston johtokunta	Rehtori	x	x		x
Tekninen toimi / teknisten palveluiden lautakunta	- Teknisen palveluiden tavoitteiden toteutumisen seuranta	x	x	x	x
	Teknisen toimen tehtäväalueet: -Tekniset palvelut / kuntatekniikkayksikkö - Tekniset palvelut / tilapalveluyksikkö - Tekniset palvelut / maankäyttöyksikkö - Tekniset palvelut / ympäristöyksikkö - Teknisten palveluiden lautakunta / vesihuoltolaitos Hankinnat	x kaikki			x kaikki
Jätelautakunta	Jätelautakunnan toiminta, esittelijä	x			x
Rakennus- ja ympäristölautakunta	Lautakunnan toiminta, puheenjohtaja	x			x
Konserniyhteisöt ja liikelaitokset	Konserniyhteisöjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen - PPE Köökki - Teollisuustalo ja teollisuuskiinteistöt	x	x	x	x x